

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Talousarvio 2019 Taloussuunnitelma 2019–2021

Kuntajohtajakokous 2.11.2018
Seutuhallitus 28.11.2018
Yhtymäkokous 20.12.2018

SISÄLTÖ

YLEISPERUSTELUT.....	3
Yhteistyön strategiaperusta	3
Tulevaisuuden kaupunkiseutu	3
Rakennesuunnitelma 2040 ja MAL-sopimus	4
Seutuyhteistyön toimintaympäristö	4
Maakuntauudistus	4
Väestönkehitys kaupunkiseudulla	5
Kuntien väestön ja työllisyyden kehitys.....	5
Elinkeinojen ja työllisyyden kehitys	6
Kuntatalouden ja kansallisen talouden kehitys	6
Kaupunkiseudun kuntien kunnallisveroprosenttien kehitys	7
Kansallinen MAL-verkosto	7
KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2019	8
SEUTUYHTEISTYÖN MUUT TAVOITTEET 2019.....	10
Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen	10
Muu seutuyhteistyö	10
KANSALLISEN MAL-VERKOSTON TAVOITTEET 2019	10
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	12
Talousarvion osat	12
Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus	12
Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta	12
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	13
Seutuyksikkö	13
Kansallinen MAL-verkosto	15
TULOSLASKELMAOSA	16
INVESTOINTIOSA.....	16
TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021	18

YLEISPERUSTELUT

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä toimii kuntayhteistyötä toteuttavana organisaationa. Jäsenkuntia ovat Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi. Kuntayhtymän tehtävänä on edistää seutuyhteistyötä ja valmistella kunnille seudullisia ratkaisuehdotuksia yhteistyöhyötyjen konkretisoimiseksi.

Kuntayhtymä on perustettu huolehtimaan

- kuntayhteistyön yleisestä kehittämisestä
- kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä
- yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta
- jäsenkuntien yhteisestä edunvalvonnasta
- aluepolitiikan toteuttamisesta osaltaan
- muista yhteisesti sovittavista seutuyhteistyöhön liittyvistä tehtävistä.

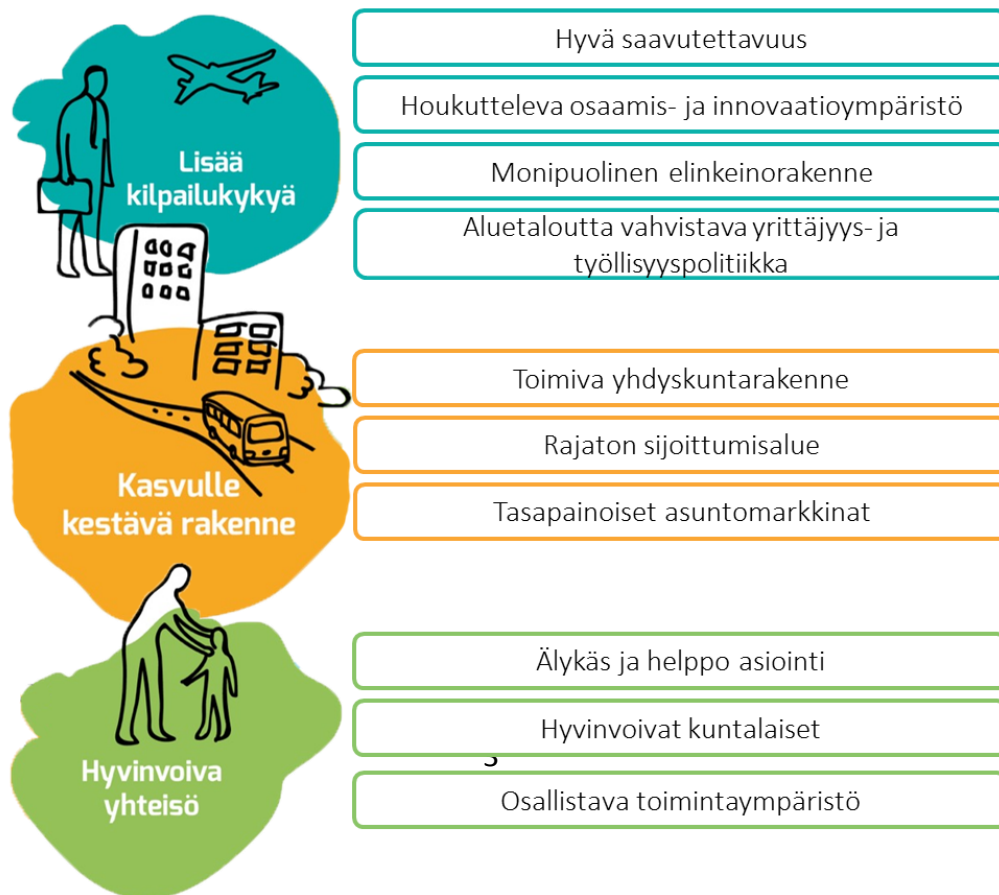
Yhteistyön perusta

Tulevaisuuden kaupunkiseutu

Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -seutustrategian ohjaamaan yhteistyötä seuraavan kymmenen vuoden aikajänteellä. Ensimmäisen toimenpiteitä täsmentävän toimeenpano-ohjelman jäsenkunnat hyväksyivät vuosille 2017-2020. Vuosittain toteutus konkretisoituu kuntayhtymän talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa. Strategiassa visio, pääviestit ja tavoitteet on määritelty seuraavasti:

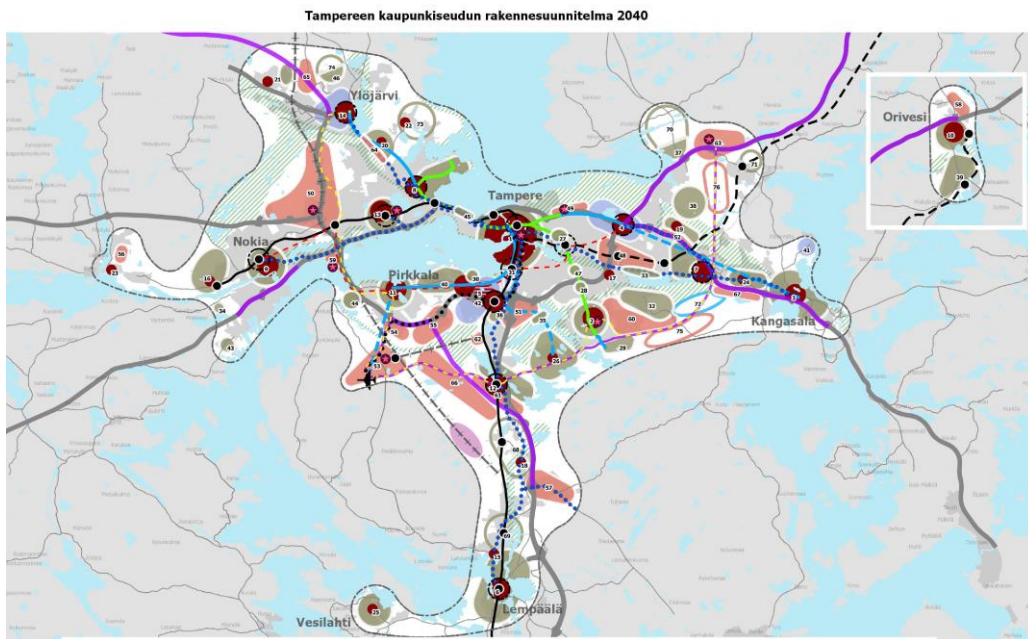
Tampereen kaupunkiseutu

yhdessä tekemisen edelläkävijä
kansainvälinen älykkään kasvun keskus

Rakennesuunnitelma 2040 ja MAL-sopimus

Kuntayhteistyötä ohjaa strategian lisäksi kaupunkiseudun valtuustojen 2015 hyväksymä Rakennesuunnitelma 2040. Se kuvaa kaupunkiseudun tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen ja jaksottaa toteuttamisen eri vuosikymmenille. Rakennesuunnitelma ohjaa kuntien ja niiden eri toimialojen toimenpiteet yhteisen rakennevision suuntaan. Lopputuloksena on kilpailukykyisempi, yhtenäisempi ja kestävä kasvun kaupunkiseutu.

MAL-sopimuksella konkretisoidaan rakennesuunnitelman lähivuosien toimenpiteet. Sopimus on osa valtion ja suurten kaupunkiseutujen yhteistyömenettelyä ja on jo kolmannella kaudellaan 2016–2019. MAL-sopimus on myös kuntien keskinäinen sopimus yhteen sovitettavista asioista. Seuraavan kauden valmistelut alkavat loppuvuodesta 2018 ja sopimus vuosille 2020–2023 solmitaan syyskuussa 2019.

Seutuyhteistyön toimintaympäristö

Talousarviovuosi 2019 on kuntayhtymän 13. toimintavuosi. Seutuyksikön perusrahoitus ja henkilöstöresurssit ovat olleet vakiintuneella noin miljoonan euron tasolla kuusi viimeistä vuotta. Vuoden 2019 talousarvio on laadittu vakiintuneen toiminnallisen tason mukaisena siten, että kuntien kokonaismaksusuodet eivät nouse vuodesta 2018.

Maakuntaudistus

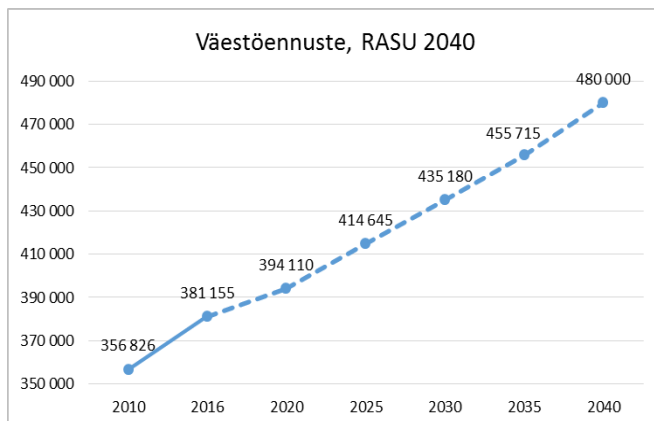
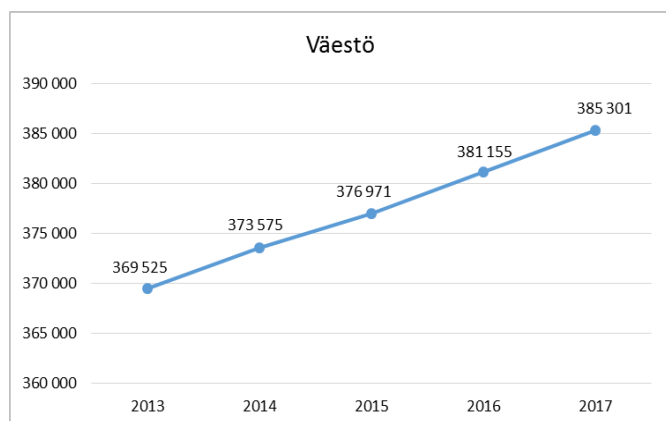
Maakuntaudistuksen muutosvalmistelun siirtymä toi vuoden lisää valmistelu-aikaa uudistukselle. Tämänhetkisen arvion mukaan maakunnan perustamisen peruslait hyväksytään loppuvuodesta 2018, jolloin uuden maakunnan väliaikaishallinto aloittaisi alkuvuodesta 2019 ja itsehallinnolliset maakunnat aloittavat toimintansa vuoden 2021 alussa. Tulevaisuuden kunnan roolissa korostuvat

uudella tavalla elinvoiman kehittäminen ja hyvinvoinnin monipuolinen edistäminen. Tämä näkyy myös seutuyhteistyössä, jonka uudistuvat painopisteet ovat Tulevaisuuden kaupunkiseutu strategiassa.

Väestönkehitys kaupunkiseudulla

Kaupungistuminen pitää yllä kaupunkiseudun väestönkasvua. Keskuskaupungin vetovoima on lisääntynyt, mutta myös kehyskunnat jatkavat kasvuaan. Kasvuvoima ei tavoita kuitenkaan kaikkia seudun kuntia. Kaupunkiseudun väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 385 301 henkilöä, jossa on kasvua 4 146 asukasta (1,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Tampereen kasvu oli 3 579 asukasta ja kehyskuntien 567 asukasta. Vuoden 2018 alusta syyskuun loppuun Tampereen kasvu on ollut 2 560 asukasta ja kehyskuntien kasvu on ollut 428 asukasta. Kasvu jatkuu trendin mukaisena vuonna 2019.

Tampereen kaupunkiseudun väestönkasvu jatkaa Rakennesuunnitelman mukaisella linjalla kohti 480 000 asukkaan tasoa vuoteen 2040 mennessä.

Kuntien väestön ja työllisyyden kehitys

Syyskuun 2018 lopussa työttömyystilanne kaupunkiseudulla (8,7 %) oli edelleen koko maata (6,3 %) heikompi. Tampereen kaupunkiseudulla työttömyysaste oli vähän korkeampi kuin Pirkanmaalla (8,4 %). Kaupunkiseudun työttömyystilanne on kuitenkin parantunut huomattavasti kaikissa kunnissa vuoden aikana. Vuoden 2017 syyskuun lopussa työttömyysaste oli 11,7 %.

Väestö 1.1.

Työttömyysaste-% syyskuussa

	2017	2018	Muutos	Muutos %		2017	2018	muutos%
Kangasala	31 190	31 437	247	0,80 %	Kangasala	8,8	6,0	-2,8
Lempäälä	22 745	22 829	84	0,40 %	Lempäälä	7,8	5,5	-2,3
Nokia	33 210	33 322	112	0,30 %	Nokia	10,1	7,3	-2,8
Orivesi	9 312	9 285	-27	-0,30 %	Orivesi	9,8	7,3	-2,5
Pirkkala	19 163	19 237	74	0,40 %	Pirkkala	7,6	5,9	-1,7
Tampere	228 274	231 853	3 579	1,60 %	Tampere	13,7	10,3	-3,4
Vesilahti	4 462	4 460	-2	0,00 %	Vesilahti	8,1	5,5	-2,6
Ylöjärvi	32 799	32 878	79	0,20 %	Ylöjärvi	8,3	5,9	-2,4
Kaupunkiseutu	381 155	385 301	4 146	1,10 %	Kaupunkiseutu	11,7	8,7	-3,0

Elinkeinojen ja työllisyyden kehitys

Pirkanmaan ja kaupunkiseudun talous ovat kasvaneet kolmen viimeisen vuoden aikana ja vuoden 2017 aikana kasvu oli jopa ripeää (liikevaihto + 6,6%). Kasvua on syntynyt kaikilla toimialoilla. Eri-tyisesti teknologiateollisuus on kasvanut ja myös vientiteollisuus pääsi kasvu-uralle. Yritysten odotukset ovat optimistiset vuoden loppuun ja vuodelle 2019. Tärkeää on myös työttömyyden merkittävä lasku vuoden 2017-2018 aikana. Tästä huolimatta vahva elinkeinojen kasvu on jo synnyttänyt työvoimapulaa. Kaupunkiseudun vetovoima, kasvava väestö ja isot julkiset investoinnit luovat pohjan yritysten menestymiselle.

Kuntatalouden ja kansallisen talouden kehitys

Valtionvarainministeriön kuntatalous 2019 -katsauksen mukaan kuntatalous on kohentunut muuttaman viime vuoden aikana. Kuntatalous vahvistui selvästi vuonna 2017, mutta heikkenee vuonna 2018 hieman edellisvuodesta toimintamenojen kasvaessa ja verotulojen kasvun hidastuessa. Vaikka kuntatalous kokonaisuutena vahvistui selvästi, erot kuntien välillä säilyivät suurina ja osassa kuntia taloudelliset haasteet jatkuivat edelleen. Vuonna 2019 kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan, ja myös vuosikate vahvistuu hieman kuluvasta vuodesta. Kunnat ja kuntayhtymät ovat viime vuosina tehostaneet toimintaansa ja hillinneet toimintamenojen kasvua menestyksekkäästi. Toimintamenojen kasvu on ollut hyvin maltillista ja pysyy maltillisena myös kuluvana vuonna. Kasvua kuitenkin lisäävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu sekä henkilöstömenojen kasvu vuonna 2019 palkankorotusten ja kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen vuoksi.

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan Suomi on syksyllä 2018 suhdanteen huipulla. Työllisyys on noussut huppulukemiin ja tuotanto kasvaa. Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun (ennuste 3,0 %) ennakoitaan kiihtyvän vielä hieman viimevuotisesta (2,8%). Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1½ prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021–2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä. Julkisen talouden rahoitus ei ole pitkällä aikavälillä turvattu. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon menot ylittävät edelleen lähivuosina tulot.

Kaupunkiseudun kuntien kunnallisveroprosenttien kehitys

	2016	2017	2018	TAE 2019	Muutos 2018-2019
Kangasala	21,00	21,00	21,00	21,00	0,0
Lempäälä	20,50	20,50	20,50	20,50	0,0
Nokia	19,75	20,00	20,50	20,50	0,0
Orivesi	22,25	22,25	22,00	22,00	0,0
Pirkkala	20,00	20,00	20,00	20,00	0,0
Tampere	19,75	19,75	19,75	19,75	0,0
Vesilahti	21,50	21,50	21,50	21,50	0,0
Ylöjärvi	20,50	20,50	20,50	20,50	0,0

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymän hallinnoima kansallinen MAL-verkosto toimii kaupunkiseutujen ja ministeriöiden välisenä yhteistyöalustana. Verkoston toiminta perustuu kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja jäsenseutujen tarpeisiin. Mukana on 18 kaupunkiseutua eri puolilta Suomea. Rahoittajina toimivat verkostoon kuuluvien jäsenalueiden lisäksi YM, Liikennevirasto, Suomen Kuntaliitto ja ARA.

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2019

Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjaavat tavoitteiden asettamista vuodelle 2019. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL3- sopimuksen toteuttaminen. Vuonna 2019 seutuyhteistyötä laajasti kokoavat tavoitteet ovat MAL4-sopimuksen valmistelun ja neuvotteluprosessin edellyttämän tahtotilan muodostaminen ja rakennesuunnitelman 2040 päivitystyö.

Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen, seudullisen joukkoliikenteen, tietohallinnon ja elinkeinojen kehittämisen sekä kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2019.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019

Lisää kilpailukykyä: Vahvistamme kansainvälistymistä elinvoiman lisäämiseksi. Edistämme monipuolista osaamista ja uusia työmahdollisuuksia. Toimenpiteitä suunnataan hyvän saavutettavuuden, houkuttelevan osaamis- ja innovaatioympäristön, monipuolisen elinkeinorakenteen sekä aluetaloutta vahvistavan yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikan edistämiseen.

1. Osallistutaan aktiivisesti ja koordinoitusti raideliikenteen kehittämiseen. Lentoliikenteen kehittämishankkeen jatko ratkaistaan ml. mahdollinen laajempi suuntaaminen kaupunkiseudun saavutettavuuteen. Osallistutaan aktiivisesti kansalliseen liikennejärjestelmäsunnitteluun liittyvään keskusteluun. Edistetään edunvalvonnan keinoin kaupunkiseudun ulkoista ja sisäistä saavutettavuutta.
2. Rajaton seutu -hankkeen jatkotyönä tunnistetaan seudun rakenteesta kansallisen ja kansainvälisen kilpailuaseman kannalta merkittävät kohteet ja vyöhykkeet. Lisäksi jatketaan elinkeinopolitiikan ja yhdyskuntasuunnittelun vuorovaikutusta laatimalla elinkeinoalueiden kehityksen seuranta yritysten sijoittumisen ja kasvun tukemiseen.
3. Tunnistetaan elinkeinoelämän kuljetusten ja tieliikenteen toimivuuden takaamiseksi vuoteen 2030 tarvittavat toimenpiteet sekä valmistellaan pitkän aikajänteen visiota ja kehittämisspolkua.

Kasvulle kestävä rakenne: Edistämme väestönkasvua ja hyödynnämme kaupungistumista. Lisäämme seudun houkuttelevuutta asuin- ja toimintaympäristönä. Käytämme resursseja viisaasti ja hillitsemme ilmastonmuutosta. Toimenpiteitä suunnataan toimivan yhdyskuntarakenteen edistämiseen, rajattoman sijoittumisalueeseen ja tasapainoisten asuntomarkkinoiden edistämiseen.

1. MAL4-sopimus hyväksytään. Muodostetaan seudullinen maankäytön, asumisen ja liikenteen tahtotila ja näkemys edistettäväksi MAL4-sopimuksen avulla sekä monialaisesti ohjelmoidaan ja sitoudutaan MAL4-sopimuksen toteuttamiseen seudulla.
2. Rakennesuunnitelman 2040 päivitystyö etenee auditoinnin tulosten mukaisesti.
3. Käynnistetään asuntopoliittinen keskustelu. Laaditaan kaupunkiseudun asuntopoliittinen tilannekuva. Toteutetaan laaja-alainen asuntopoliittinen työpaja, jonka tuloksena rakennetaan ja

sitoudutaan toteuttamaan seudun kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon allokoinnin ja toteuttamisen malli yhdyskuntarakenteeseen.

4. Valmistellaan Hiilineutraali Tampereen seutu 2030 -tavoitteen mukaiset toimenpiteet työryhmien toteuttaa ja raportoida.
5. Tunnistetaan vuoteen 2030 mennessä tarvittavat kestävien kulkutapojen käyttöä lisäävät ja liikenteen haittoja vähentävät sekä maankäytön tiivistämisen ja toiminnallisen sekoittamisen, päästövähennystavoitteen saavuttamisen edellyttämät, kehittämistoimenpiteet sekä valmistellaan pitkän aikajänteen visiota ja kehittämisspolkua.
6. Viimeistellään vuoden 2018 syksyllä aloitettu keskustabarometri.
7. Jatketaan Lakeland NäsiPyhä -kehittämishjelman toteuttamista monitoimijaisesti seututoimiston käynnistämänä.
8. Kasvavan ja tiivistyvän kaupunkiseudun tarpeisiin, rakennesuunnitelman päivitykseen ja uusiin ilmastotavoitteisiin liittyvä maan- ja lumen vastaanottoratkaisujen kehittäminen seudullisesti.

Hyvinvoiva yhteisö: Uudistamme palveluja digitalisaation ja kokeilujen avulla. Korostamme kunta-laisten hyvinvointia ja yhdessä tekemistä yhteisömme menestystekijänä. Toimenpiteitä kohdistetaan helpon asioinnin ja toimijoiden aktiivisuuden edistämiseen.

1. Selvitetään seudullisen perhepäivähoidon palvelusetelin käyttöönotto sekä vaihtoehtona lasten hoidon tukien ja kuntalisien kehittäminen seudullisesti.
2. Teetetään laaja selvitys 5-vuotiaiden maksuttoman esiopetuksen vaikutuksista kaupunkiseudulla ja sisällytetään siihen kuvaus ja arviointi esiopetuksen järjestämisen nykytilasta.
3. Infrapalvelujen seutuyhteistyön syventämisen mahdollisuudet, jatkotyö nykytilakartoitukselle.
4. Laaditaan tilannekuvaselvitys seudullisesta lukiokoulutuksesta. Selvityksessä huomioidaan eri vaihtoehdot lukioyhteistyön tiivistämisessä sekä edellytykset luoda korkeakouluyhteistyölle seudullinen toimintamalli.
5. Laaditaan opetuspalveluiden seudullisen kehittämisen tiekartta ja selvitetään pienryhmän perustaminen opetuspalveluiden seudullisen kehittämisen varmistamiseksi.
6. Laaditaan viherrakenteen yleissuunnitelman pohjalta seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ja -reittien kehittämisen toimenpidesuunnitelma.
7. Selvitetään osallistumisen hyvät käytännöt sivistys- ja vapaa-aikapalveluissa sekä infrapalveluissa seudullisesti. Lisätään asukkaiden ja elinkeinojen ymmärrystä yhdyskuntarakenteen kehittämisen strategisen tason asioista.
8. . Jatketaan SeutuVaraamo -digipalvelun kehittämistä kuntien tilojen ja alueiden varaamiseen.
9. Jatketaan hyvinvointiympäristön seudullisen tietopohjan kehitystyötä monialaisena yhteistyönä (HYMY-hanke).

SEUTUYHTEISTYÖN MUUT TAVOITTEET 2019

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

Kehitetään prosessia, jolla seutustrategian toteuttaminen kytkeytyy kuntien talousarvioihin ja toteutusohjelmiin. Prosessia tukee seudullinen toteutustyöryhmä. Strategian toteutumista seurataan vuosittain.

- Kehitetään seudun tietoyhteistyötä, seurantaa ja suunnittelutyökaluja.
- Kartoitetaan ja kehitetään seututoimiston, seuturyhmien, kuntajohdajakokouksen ja seutuhallituksen sekä seudun muiden toimijoiden roolitusta, yhteistyötä ja vuorovaikutuskäytäntöjä.
- Järjestetään seminaari/keskustelutilaisuus kuntien lautakunnille.

Muu seutuyhteistyö

Seudullisesti edistetään joukkoliikenteen, elinkeinojen kehittämisen ja tietohallinnon yhteistyötä. Operatiivisina toimijoina ovat Tampereen kaupungin seudullinen joukkoliikenne yksikkö ja -lautakunta, Business Tampere Oy ja seudullinen tietohallinnon johtoryhmä.

Uusi seutustrategia ohjaa mainittujen seudullisten toimijoiden yhteistyötä. Vuositavoitteensa kunkin toimija hyväksyy itse. Huomiota kiinnitetään siihen, miten toimijoiden tavoitteet toteuttavat myös seutustrategiaa.

Vuoden 2019 yhdistäviä teemoja ovat maakuntauudistukseen valmistautuminen, kaupunkiseudun ulkoisen ja sisäisen saavutettavuuden edistäminen ja tiivistyvä edunvalvontayhteistyö.

Seudullisen joukkoliikenteen, Business Tampereen ja tietohallinnon toiminnasta raportoidaan vuosittain kuntajohtajakokoukselle ja seutuhallitukselle.

KANSALLISEN MAL-VERKOSTON TAVOITTEET 2019

Kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi MAL-verkostoa. Mukana on valtio-osapuoli, 18 jäsenseutua sekä Kuntaliitto. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen MALPE-suunnittelua ja kaupunkiseutujen kehittämistyötä sekä kaupunkipolitiikan toteutusta. MAL-verkoston toimintaa ohjaa ministeriöedustajista, Kuntaliitosta, Livistä, Arasta, Aallosta ja seitsemästä kaupunkiseutuedustajasta koottu ohjausryhmä.

MAL-verkoston asiasisällöt painottuvat 2019 seuraaviin pääteemoihin:

- Kestävää kasvua ja hiiletöntä arkea edistävät toimet
- Yhteiset alustat, kokeilut ja tulevaisuuden ennakointi
- Verkostoyhteistyön kansainväliset ulottuvuudet

- Kaupunkiseudun ja valtion sopimuspolitiikan ja lainsäädännön valmistelun ja toteutuksen tu-
ki

Läpäisevinä teemoina ovat seudulliset prosessit, resurssitehokkuus ja vähähiilisyys.

Toiminta jakaantuu vuonna 2019 kolmeen kehittämiskokonaisuuteen:

Verkoston perustoiminta (koko vuosi 2019)

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -hankkeen toteutus ”Tulevaisuuden kaupunkiseudut -
Elinvoimakunnat ja resurssiviisas yhdyskunta kaupungistuvassa Suomessa” (tammikuu - huhtikuu
2019)

Vuorovaikutusosion toteutus Aalto-konsortion hankkeessa, jossa tutkitaan kaupungistumista ja
kehitetään työkaluja yhdyskuntasuunnitteluun ja MALPE-kokonaisuuden integrointiin (tammikuu -
elokuu 2019)

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion osat

Kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän talousarvio muodostuu yleisperusteluista, toiminnallisista tavoitteista, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa kuvataan kuntayhtymän varsinaista toimintaa. Käyttötalousosassa yhtymäkokous hyväksyy kuntayhtymän eri tehtäväkokonaisuuksille meno- ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tilikauden tulorahoitus riittää käyttömenoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa sisältää kuntayhtymän investointisuunnitelmat talousarvio- ja taloussuunnitelma-vuosille.

Rahoitusosassa esitetään kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta, eli varsinaisen toiminnan kassavirta. Rahoitusosaan merkitään myös antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan talousarvion vaikutusta maksuvalmiuteen.

Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymällä on kaksi tehtäväkokonaisuutta: seutuyksikkö ja MAL-verkosto. Näiden nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on yhtymäkokoukseen nähden sitova.

Talousarviossa esitetään toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle. Tavoitetasot ovat yhtymäkokoukseen nähden sitovia.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kuntayhtymän tasolla toteutettavalla raportoinnilla. Raportoinnilla seurataan sekä taloudellisen tuloksen että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Taloudellisen tuloksen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan yhtymäkokoukselle kerran talousarviovuoden aikana.

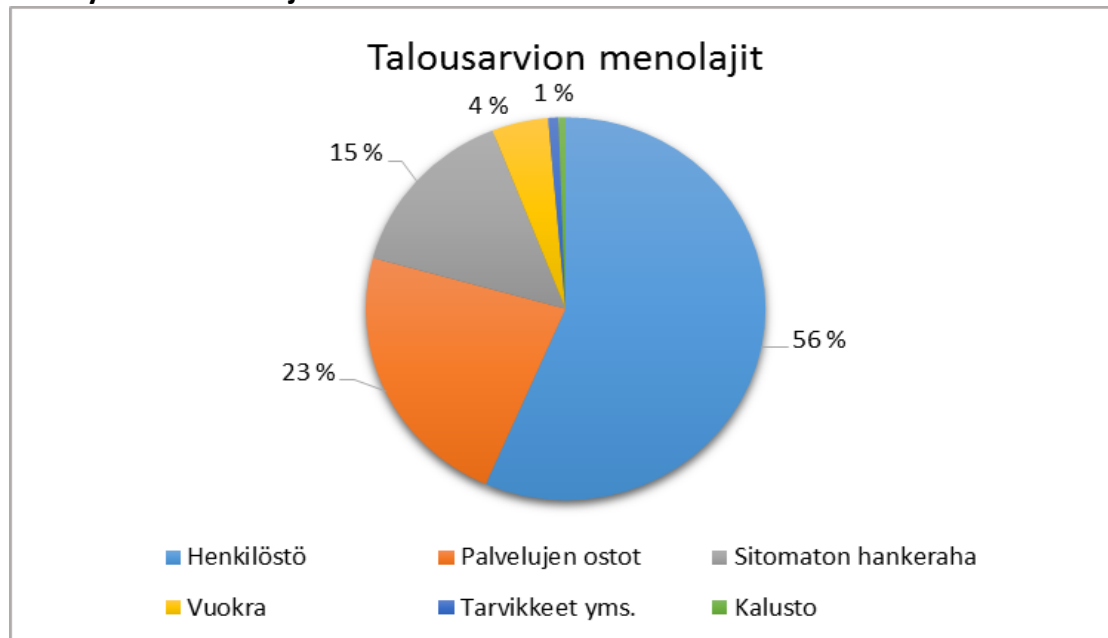
Tavoitetasojen toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle kerran talousarviovuoden aikana ajanjaksolta 1-8. Talouden toteutumisesta seutuhallitukselle toimitetaan talousarviovuodelta raportit ajanjaksoilta 1-4 ja 1-8. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Tavoitteiden raportointi toimitetaan myös jäsenkunnille.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Seutuyksikkö

Seutuyksikön menot ja tulot 2019

Seutuyksikön henkilöstömenot muodostuvat 8 henkilön palkka- ja henkilösivukuluista. Talousarviossa 2019 muutetaan paikkatietosuunnittelijan työtehtävä vakinaiseksi. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Seutuyksikköön on budjetoitu myös seutuhallituksen, yhtymäkokouksen ja tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot ja ansiomenetyskorvaukset. Vuosittain varaudutaan 1-2 korkeakouluharjoittelijan palkkaamiseen. Henkilöstömenot on budjetoitu siten, että ne vastaavat laskennallisesti kunnallisen työehtosopimuksen tasoa ja ennakkoon ilmoitettuja sosiaalisivukulujen muutoksia. KIKY-sopimuksen mukaiset lomarahaleikkaukset on huomioitu talousarviossa.

Palvelujen ostot muodostuvat ICT-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös seutuyksikön henkilöstön matkustukseen ja koulutukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien, mm. seutufoorumin ja seutupäivän, järjestämiseen liittyvät kulut. Palvelujen ostoihin on budjetoitu 152 200 euron sitomaton hankeraha, jolle seutujohtaja hyväksyy käyttösuunnitelman. Rahalla hankintaan lisäosaamista seutuyhteistyöhön, ja varaudutaan mm. määräaikaisen paikkatietoasiantuntijan palkkaan ja osaamisen kehittämiseen.

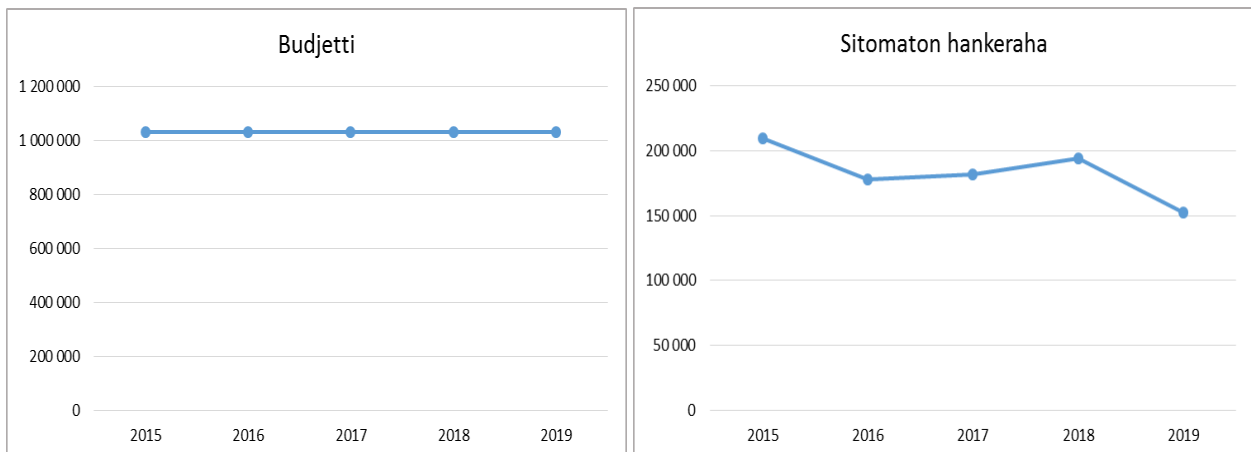
Aine-, tarvike-, tavara-, ja muut menot muodostuvat seutuyksikön tarvitsemista käyttökulutustavaroista.

Toimitilavuokra on budjetoitu käytettyjen neliöiden mukaan.

Seutuyksikön toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa laskutettavista maksuosuuksista. Kuntayhtymän käyttömenojen osalta jäsenkuntien maksuosuus on 100 % kokonaiskustannuksista. Vuoden 2019 talousarvio on seutuyksikön osalta laadittu siten, että kuntien maksuosuudet pysyvät vuoden 2018 tasolla.

Seutuyksikön budjetin kehitys

Kuntayhtymä on vastannut kiristyneen kuntatalouden haasteisiin, ja kuntien maksuosuudet on omistajaohjauksen mukaisesti pidetty samalla tasolla vuodesta 2015 lähtien. Täten yleinen kustannusten nousu on jouduttu kattamaan supistamalla hankerahaa. Toiminnan käynnistyessä hankerahan tavoitetaso oli 1 euro/asukas. Vuonna 2019 sitä on 0,40 euroa/asukas.

Tuloslaskelma seutuyksikkö TA 2019

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2018	TAE 2019	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/kunnat	1 031 800	1 031 800	0	0,00 %
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0,00 %
Tulot yht.	1 031 800	1 031 800	0	0,00 %
Palkat ja palkkiot	464 800	499 300	34 500	7,42 %
Sivukulut	80 800	84 200	3 400	4,21 %
Henk.kulut yht.	545 600	583 500	37 900	6,95 %
Palvelujen ostot	425 400	386 700	-38 700	-9,10 %
Vuokrat	47 700	47 100	-600	-1,26 %
Tarv., yms.	7 100	8 500	1 400	19,72 %
Kaluston hankinta	6 000	6 000	0	0,00 %
Menot yht.	1 031 800	1 031 800	0	0,00 %

Kansallinen MAL-verkosto

Kansallinen MAL-verkosto tukee seutujen yhdyskuntarakenteen suunnittelua kehittämällä MALPE-ohjauskeinoja, -suunnitteluprosesseja ja toteutuksen välineitä sekä levittämällä hyviä käytäntöjä. Toimintatapoina ovat työpajat, asiantuntijaseminaarit ja kehityshankkeet. Kuntayhtymä on verkoston isäntäorganisaatio, mutta verkoston rahoitus perustuu kokonaisuudessaan jäsenalueiden maksuihin ja muiden organisaatioiden, mm. miniteriöt, maksamiin avustuksiin. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen.

MAL-verkoston henkilöstömenot muodostuvat projektipäällikön ja erikoissuunnittelijan palkka- ja henkilösivukuluista. Palvelujen ostot muodostuvat mm. ict-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös henkilöstön matkustus- ja koulutuskulut sekä erilaisten tapahtumien järjestämiseen liittyvät kulut ja konsulttipalkkiot. Aine-, tarvike-, tavara- ja muut menot muodostuvat käyttökulutustavaroista. Toimitilavuokra on budjetoitu käytettyjen neliöiden mukaisessa suhteessa.

AIKO- ja BEMINE-ohjelmat päättyvät, joten MAL-verkoston vuosivolyymi pienenee.

Tuloslaskelma MAL-verkosto TA 2019

MAL-VERKOSTO	TA 2018	TAE 2019	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/verk.jäsenet	325 647	226 803	-98 844	-30,35 %
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0,00 %
Tulot yht.	325 647	226 803	-98 844	-30,35 %
Palkat ja palkkiot	109 300	118 900	9 600	8,78 %
Sivukulut	20 800	21 100	300	1,44 %
Henk.kulut yht.	130 100	140 000	9 900	7,61 %
Palvelujen ostot	180 247	69 503	-110 744	-61,44 %
Vuokrat	13 500	15 200	1 700	12,59 %
Tarv., yms.	1 800	2 100	300	16,67 %
Kaluston hankinta	0	0	0	0,00 %
Menot yht.	325 647	226 803	-98 844	-30,35 %

TULOSLASKELMAOSA

Kuntayhtymän yhdistetystä tuloslaskelmasta käy ilmi, että vuoden 2019 tulos on 7 200 euroa alijäämäinen mutta toimintakate on tavoitteen mukaisesti tasapainoinen. Kuntayhtymän syksyllä 2016 tapahtuneeseen uusiin toimitiloihin muuttoon ja tilojen käyttöön ottoon liittyvien uudishankintojen poistot katetaan aikaisempien vuosien ylijäämistä. Vuoden 2019 talousarviolla ei ole merkittävää vaikutusta kuntayhtymän taloudelliseen tilanteeseen tai maksuvalmiuteen.

KUNTAYHTYMÄ	TA 2018	TAE 2019	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot	1 356 800	1 258 603	-98 197	-7,24 %
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0,00 %
Tulot yht.	1 356 800	1 258 603	-98 197	-7,24 %
Palkat ja palkkiot	574 100	618 200	44 100	7,68 %
Sivukulut	101 600	105 300	3 700	3,64 %
Henk.kulut yht.	675 700	723 500	47 800	7,07 %
Palvelujen ostot	605 000	456 203	-148 797	-24,59 %
Vuokrat	61 200	62 300	1 100	1,80 %
Tarv., yms	8 900	10 600	1 700	19,10 %
Kalusto	6 000	6 000	0	0,00 %
Menot yht.	1 356 800	1 258 603	-98 197	-7,24 %
Toimintakate	0	0		
Vuosikate	0	0		
Poistot ja arvonalentumiset	-7 200	-7 200		
Tilikauden tulos	-7 200	-7 200		

INVESTOINTIOSA

Poistojen alaiset investoinnit ovat kalustohankinnat Tampellan toimitiloihin. Investointi poistetaan 3 vuoden (2017-2019) tasapoistona.

Investointimenot euroa	TAE 2018	TAE 2019	TASU 2020	TASU 2021
	- 7 200	- 7 200	0	0

RAHOITUSOSA

Kuntayhtymän tulorahoitus perustuu jäsenkuntien maksuosuuksiin. Tulorahoituksella katetaan käyttömenot, jolloin kuntayhtymän vuosikate on nolla.

Kuntayhtymän kokonaistalous ja vuoden 2019 rahoitus on suunniteltu niin, että sillä ei ole merkittävää vaikutusta kuntayhtymän maksuvalmiuteen eikä jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Jäsenkuntien maksuosuudet pysyvät edellisvuoden tasolla vuonna 2019.

TAE 2019					TAE 2018	muutos	muutos
väestö 31.12.2017		%	SY	Yhteensä	Yhteensä	euroa	%
Yhteensä	385 301	100	1 031 800	1 031 800	1 031 800	0	0,0
Kangasala	31 437	8,2	84 185	84 185	84 432	-247	-0,3
Lempäälä	22 829	5,9	61 134	61 134	61 572	-438	-0,7
Nokia	33 322	8,6	89 233	89 233	89 901	-667	-0,7
Orivesi	9 285	2,4	24 864	24 864	25 208	-344	-1,4
Pirkkala	19 237	5,0	51 515	51 515	51 875	-360	-0,7
Tampere	231 853	60,2	620 881	620 881	617 946	2 935	0,5
Vesilahti	4 460	1,2	11 943	11 943	12 079	-135	-1,1
Ylöjärvi	32 878	8,5	88 044	88 044	88 788	-744	-0,8

Rahoituslaskelma vuosille 2019–2021

	TAE 2018	TAE 2019	TASU 2020	TASU 2021
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
tulorahoituksen vuosikate	0	0	0	0
investoinnit	-7 200	-7 200	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta				
lainakannan muutokset	0	0	0	0
omana pääoman muutokset	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 200	-7 200	0	0

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän vakiintuneen toimintavolyymin mukaisesti on laadittu taloussuunnitelma kaudelle 2019–2021. Mikäli seutuyhteistyön vakiintuneeseen toimintatapaan arvioidaan tarvittavan muutoksia, huomioidaan ne erikseen tulevilla budjeteilla.

Kaudella 2017–2019 kuntayhtymällä toteutuu käyttöomaisuusinvestointeja uusiin toimitiloihin muuttoon ja tilojen käyttöön ottoon liittyen. Kaikkiaan investointi on 21 500 euroa ja se poistetaan 3 vuoden tasapoistona. Kuntayhtymällä ei ole varauksia, lainoja eikä rahastoja.

Taloussuunnitelmakauden 2019–2021 seutuyksikön rahoitus perustuu jäsenkuntien maksamiin osuuksiin. MAL-verkoston osalta rahoitus perustuu jäsenalueiden maksamiin maksuosuuksiin, Ympäristöministeriön, Liikenne- ja viestintäministeriön, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen sekä Suomen Kuntaliiton maksuosuuksiin. Jäsenkuntien maksuosuuksia ei käytetä MAL-verkoston rahoittamiseen. Muuttoon liittyvien investointien poistot katetaan aiempina vuosina kerrytetyllä ylijäämällä.

TALOUSSUUNNITELMA 2018 - 2021				
KUNTAYHTYMÄ	TA 2018	TAE 2019	TASU 2020	TASU 2021
Myyntitulot/kunnat	1 356 800,00	1 258 600,00	1 290 100,00	1 322 500,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	1 356 800,00	1 258 600,00	1 290 100,00	1 322 500,00
Palkat ja palkkiot	571 100,00	574 100,00	633 700,00	649 500,00
Sivukulut	104 800,00	101 600,00	107 900,00	110 600,00
Henk.kulut yht.	675 900,00	675 700,00	741 600,00	760 100,00
Palvelujen ostot	587 100,00	456 200,00	476 600,00	479 300,00
Vuokrat	71 400,00	62 300,00	63 900,00	65 500,00
Tarv., yms	12 400,00	10 600,00	10 900,00	11 200,00
Kalusto	10 000,00	6 000,00	6 200,00	6 400,00
Menot yht.	1 356 800,00	1 258 600,00	1 290 100,00	1 322 500,00
Toimintakate	0	0	0	0
Vuosikate	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-7 200	-7 200	-7 200	0
Tilikauden tulos	-7 200	-7 200	-7 200	0
Tilikauden yli- / alijäämä	-7 200	-7 200	-7 200	0

Vaikutus maksuvalmiuteen on esitetty rahoitusosassa.